

65 Yaş ve Üzerindeki Bireylerin Deprem Sonrası Sağlık Bakım Gereksinimlerinin Belirlenmesi

Dr. Öğr. Üyesi Pınar Doğan

İstanbul Medipol Üniversitesi

Türkiye İstatistik Kurumu (2021) verilerine göre depremin en fazla etkilediği Adıyaman, Hatay, Diyarbakır, Kahramanmaraş, Malatya ve Gaziantep şehirlerinde yaşlı bireylerin toplam nüfus içindeki oranı %5,1 ile %11 arasında değişmektedir. Sağlık İstatistikleri Yıllığında (2020) ise bu yaş grubunda en sık iskemik kalp hastalıkları, kronik obstrüktif akciğer hastalığı, diabetes mellitus ve hipertansiyonun yanında onkolojik hastalıkların ön plana çıktığı görülmektedir.

Yaşlı bireyler, sahip oldukları bu kronik hastalıklar nedeniyle ilaç, medikal ekipman ve özel beslenme düzenlemeleriyle yaşamlarını sürdürmektedir. Bunun yanı sıra bağışıklık sistemlerinin zayıf olması, düşmeye yatkınlıkları ve duyuşsal/algısal fonksiyonlarındaki değişimleri afet koşullarında yaşlı bireylerin kırılganlığını arttırmaktadır (Ardalan 2010). Depremin neden olduğu barınma koşullarının özellikleri, sağlık hizmetlerine erişim sınırlılığı ve çeşitli fiziksel yaralanmalar da bu bireyleri daha savunmasız hale getirebilmektedir.

Deprem sonrasında afet bölgesinde çok sayıda sağlık personeli görev yapmakla birlikte, hizmetler akut gereksinimlere odaklanmaktadır. Uzun vadede ise kırılgan gruplarının sağlığının yönetimi, bulaşıcı hastalıkların önlenmesi ve çevresel koşulların sağlığa etkilerinin yönetilmesi için profesyonel hemşirelik yaklaşımına gerek olacağı öngörülmektedir. Buna ek olarak yaşlı bireylerin deprem sonrası rehabilitasyonunun sağlanması açısından da gereksinimlerinin ortaya konması önem taşımaktadır.

Türkiye bulunduğu coğrafya özellikleri nedeniyle bir deprem bölgesidir. Bu nedenle yaşanan büyük afetin ardından yaşlı bireylerin bu koşullar altında gereksinim duyduğu bakımın daha iyi anlaşılması önümüzdeki süreçte sağlık hizmetlerinin yapılandırılması açısından önemlidir.

Bu kapsamda çalışmada geçici barınma alanlarında kalan 65 yaş ve üzerindeki bireylerinin afet sonrası erken dönemde sağlık bakım gereksinimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.